

Årsplan

For høsten 2022 og hele 2023

Oksenøya barnehage

Innledning

Årsplan

Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen inneholder informasjon om hvordan barnehagen arbeider med omsorg, danning, lek og læring for å fremme barnas allsidige utvikling. Planen gir informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold (§ 2) og barns rett til medvirkning (§ 3) og rammeplanen følges opp, dokumenteres og vurderes.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet

Barnehagen er i følge [Rammeplan for barnehagen](#) en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Dette skal gjøres i samarbeid og forståelse med barnas hjem.

Bærumsbarnehagen

I Bærum er det i tillegg til rammeplanen utarbeidet en barnehagemelding for Bærumsbarnehagen.

Arbeidet med barnehagemeldingen skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlige barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre. Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i Bærumsbarnehagen. Barnehagen skal ses på som første trinn i utdanningsløpet, og **lek, språk og god helse** er spesielle faglige satsingsområder.

Alle kommunale barnehager i Bærum jobber med kvalitets- og kompetanseheving gjennom et utviklingsarbeid kalt TETT PÅ. De private barnehagene er invitert til og oppfordret til å delta. Dette arbeidet skal øke personalets refleksjon over eget arbeid, og sørge for høy kvalitet på emosjonell tilstedeværelse, organisatorisk forståelse og mulighet for å legge til rette for og øke kvaliteten på gode læringsarenaer for barna. CLASS er verktøyet som legges til grunn for arbeidet.

Presentasjon av barnehagen

Oksenøya barnehage ligger i Forneburingen 432 på Fornebulandet. Vi har tomtegrenser og porter rett ut til Nansenparken, med flotte tur- og lekemuligheter, grøntområder, og med mange andre flotte naturopplevelser i nærmeste nærhet. Barnehagen ble åpnet i august 2022, og er en del av det storslåtte Oksenøya senter TREKLANG. Vi skal samarbeide og samvirke med Oksenøya skole og Oksenøya sykehjem (som skal være ferdig våren 2023).

Vi er en barnehage med plass til ca. 300 barn. Det er bygget slik at tre baser er lokalisert i et samarbeidende tun/torg, og barna forholder seg mest til tunet de hører til i. Det er 6 slike tun i

drift når barnehagens fulle kapasitet er i bruk. Barnehagen bruker ved oppstart høsten 2022 ca 2/3 av lokalene.

Vi har pedagoger i alle lederstillinger, der 3 av 13 har fått innvilget dispensasjon fra utdanningskravet i år – en barnevernspedagog, en sosionom og en psykolog. Vi har også en logoped i barnehagen som jobber med språkutvikling og -arbeid på fulltid. I tillegg har vi en spesialpedagog ansatt hos oss på fulltid, som har ansvaret for barna med spesialpedagogiske vedtak i barnehagen. En del av vårt sterke ressursteam. Vi fyller normen for bemanning, og flere av våre ansatte har fagbrev i Barne- og Ungdomsarbeid. Vi har også andre medarbeidere med ulik utdanning, og flere medarbeidere i forskjellige studieløp, samt studenter fra OsloMet, og elever fra Sandvika videregående. Dette skaper utvikling og vekst i barnehagen vår. Vi har tett samarbeid med helsestasjon, PPT og spesialisttjenester. I denne nye barnehagen har vi også et produksjonskjøkken der kokken Jonas lager sunn og god lunsj og ettermiddagsmat hver dag.

Barnehagen ledes av en styrer og to avdelingsledere i fulle stillinger.

Vi har fokus på tilknytning, trygghet og relasjonsbygging for barn, foreldre og ansatte i barnehagen vår. Vi har jobbet systematisk og grundig i 5 år med Circle of Security/ Trygghets sirkelen, som er hovedverktøyet i vårt arbeid (begrepene brukes om hverandre i dette dokumentet).

Vi har hatt veiledning fra OsloMet i dette arbeidet. Fra januar 2021 deltar vi i et kvalitets- og kompetanseutviklingsprogram kalt "TETT PÅ". Hovedmålet er at personalet i barnehagen skal bli mer bevisst egen rolle i å fremme barnas trygghet, trivsel, læring og språkutvikling i barnehagen. Observasjonsverktøyet CLASS brukes i dette arbeidet. Ledelsen og flere pedagoger er sertifiserte i observasjonsverktøyet.

Vi har søkt og fått tildelt regionale kompetansemidler fra Viken. Dette brukes i et samarbeid med Universitetet Sørøst-Norge. Vi jobber med foreldresamarbeid, særlig rettet mot de flerkulturelle familiene i barnehagen. Blant annet har vi utviklet en kulturkalender for barnehagen vår.

Vi er mange, både barn og voksne. Det skal oppleves som en styrke. Mangfoldet. Kompetansen. Alle vi kan spille på. Alle som gjør hverandre gode. Alle som er gode med hverandre. Som leker og ler, og som løfter hverandre frem.

Oksenøya barnehage skal være en brobygger i det nye Fornebusamfunnet. Vi vil være med på å legge til rette for gode oppvekstvilkår for barna som skal vokse opp her, og i samarbeid med familiene skape trygge, sunne relasjoner med hverandre, både store og små. Vi ønsker å kunne gjøre en forskjell.

Vi skal dette året bli kjent med nye bygg og nye samarbeidsformer, både internt og med resten av Treklang. I første omgang skolen.

Vurdering av barnehagens pedagogiske praksis

Lov, Rammeplan og kommunale styringsdokumenter gir oss et mandat vi tar på største alvor. Dokumentene gir oss klare føringer for arbeidet vårt. Rammeplan for barnehager (2017)

brukes som veileder og drøftes jevnlig i vår virksomhet. Vi har Trygghets sirkelen som vårt grunnleggende verktøy, og vi jobber systematisk med Tett på. Livsmestring, språkarbeid og foreldresamarbeid er viktige temaer hos oss. Alle skal med, uansett hva man har med seg av erfaringer, gleder, utfordringer, livet hjemme. Vi møter livet i ulikt tempo. Det skal være greit.

I arbeidet med årsplan for barnehagen vår legger vi kalenderåret til grunn i stedet for barnehageåret. Vi blir kjent med barnegruppene i løpet av høsten, og tematikk og fokus for 3. og delvis 4. kvartal av inneværende år er i hovedsak satt på forhånd. Vi jobber med Trygghets sirkelen, TETT PÅ, tilknytning og relasjoner. Nå når barn født helt ut i november har rett på plass den måneden de fyller 1 år, blir det mer eller mindre tilknytningstid for småbarnsgruppene gjennom hele høstsemesteret. Med året som retningsgiver vil vi kjenne gruppene godt, og kunne lage godt tilpasset opplegg for vårsemesteret, og for sommeren, overgang til nye grupper, flytting av noen barn, overføring til skole og andre barnehager for andre, og for nye barn som skal begynne i barnehagen. Vi mener dette vil bidra til økt kvalitet i vårt barnehagetilbud.

Som nettverksbygger og brobygger i et nytt, voksende samfunn, føler vi ansvar for å være med på å knytte familiene sammen gjennom samvær i barnehagen. Vi ønsker å bidra til nye vennskap, relasjoner og gode holdninger i nærmiljøer som ennå ikke har satt ordentlig rot. Hva skal kjennetegne oppvekstmiljøet for barna her på Fornebu? Hvordan skal vi få alle med? Unngå utenforskap og uro? Vi tror mye av svaret er tett og god dialog, åpenhet, trygghet om at alle instanser samarbeider – foresatte, helsestasjon, barnehage, barneskole, ungdomsskole og fritid. Vi ønsker også å kunne bruke våre bygninger til mer enn barnehagedrift mellom 07:30-17:00. Det er lagt opp for tilgjengelighet og merbruk i Treklang sine formålsbygg.

Vi har et aktivt og interessert FAU/SU som deltar i utvikling av barnehagen vår. Vi gjør fortløpende vurderinger av alt arbeidet vi gjør i utviklingen av ny barnehage. Vi vurderer, justerer og prøver igjen – forkaster, foredler og fornyer. Et spennende arbeid. Både barn, personale og foreldre skal være med i dette vurderingsarbeidet.

Fra 2021 deltar vi som nevnt i kvalitets- og kompetanseutviklingsprogrammet "TETT PÅ". Hovedmålet er at personalet i barnehagen skal bli enda bedre til å fremme barnas trygghet, trivsel, læring og språkutvikling i barnehagen. Observasjonsverktøyet CLASS brukes i dette arbeidet.

I denne perioden jobber vi også i samarbeid med Universitetet Sørøst-Norge med (flerkulturelt) foreldresamarbeid.

Vi har opprettet Ressursteam i barnehagen vår fra høsten 2020. Dette fortsetter i barnehageåret som kommer. Hensikten og målet med dette er å øke kompetansen hos, og bevisstgjøre personalet i barnehagen, slik at barna får utnyttet det allmenpedagogiske tilbudet på aller beste vis. Vi skal jobbe med både individ- og systemfokus.

Barnehagens pedagogiske arbeid

Barnehagens verdigrunnlag

Barn og barndom

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv.

Barnekonvensjonen stadfester at barndommens egenverdi skal ivaretas og forvaltes med omhu. Vi i Oksenøya barnehage sørger derfor for at leken står sentralt i vårt pedagogiske arbeid uavhengig av kjønn og interesser, fordi leken er en viktig del av barns barndom. Barnehagen er en viktig sosialiseringsarena som er en sentral del av barns tidlige barndom. En slik arena gir barna ulike opplevelser, som igjen gir dem mange forskjellige og komplekse erfaringer. Dette gir grunnlag for læring og utvikling av ulike typer kompetanser. Disse erfaringene påvirker barns oppfatning og opplevelse av seg selv, bidrar til identitetsdannelse og gir tillitt til andre mennesker utenfor familien.

Det å anerkjenne barndommens egenverdi handler om å se barnet der det er, i et her-og-nå perspektiv. Ved å gjøre dette ser man barnet som en medskaper i utvikling av sin egen kompetanse. Vi i Oksenøya barnehage skal derfor sørge for at alle barn uavhengig av kjønn, etnisitet, kultur og funksjonsevne blir sett, hørt og dermed respektert. Dette gjør vi ved å sørge for at barna deltar i alle deler av hverdagen og ved voksnes anerkjennelse av hvert enkelt barn. Hjernens utvikling i (tidlig) barnehagealder er eksplosiv. Kunnskap og bevissthet om betydningen av tilstedeværende, oppmerksomme og gode voksne legger vi stor vekt på i barnehagen vår.

Barnas komplekse og ulike type erfaringer dannes i fellesskapet barna opplever i barnehagen. Det er også her grunnlaget for demokratisk deltakelse og livslang læring blir lagt.

Demokrati

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Alle barn skal kunne få oppleve demokratisk deltakelse ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold, uavhengig av kommunikasjonsvner og språklige ferdigheter.

Det er viktig for oss i Oksenøya barnehage å sørge for et inkluderende fellesskap der barna blir kjent med demokratiske prinsipper. Ved å sørge for at barna får medvirke på egne premisser i hverdagens mange små og store situasjoner, lar vi barna få ta del i et demokrati innenfor barnehagens vegger. Eksempelvis inkluderes de i beslutninger om innholdet i hverdagen sin, både i situasjoner som oppstår her og nå, og i ønsker for fremtidige aktiviteter. Barna har rett til å få være sitt eget individ, med egne meninger, tanker og perspektiver i barnehagens fellesskap (art 12 barnekonvensjonen). Uavhengig av barnas kompetanse og kommunikasjons-evner. Dette fellesskapet skal være med på å ruste barna på deres vei til å bli medborgere i et større samfunn. Det er vi voksne som skal sørge for at barna får oppleve å bli sett og hørt. De skal lytte og de skal bli lyttet til. Eksempelvis planlegger vi hverdagen og aktiviteter etter barnas ønsker, men også behov, forutsetninger og interesser. Et barn uten verbalt språk har like mye rettigheter som barn med verbalt språk. Derfor er det viktig å se barna der de er.

I barnas lek står demokrati sentralt, blant annet må de bli enige, samarbeide og respektere hverandres ønsker. Eksempelvis byr rollelek, brettspill og parallell-lek på muligheter og utforskning av demokratisk deltakelse.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

I barnehagens demokratiske hverdag får barna oppleve og erfare felleskap uavhengig av kjønn, etnisitet, kultur og religion. For eksempel skal vi bli kjent med de mange kulturene, religionene og levesettene familiene og barna tar med seg inn i barnehagen. Blant annet kan dette markeres med FN-dagen, PRIDE, Verdensdagen for psykisk helse og markering av ulike høytider og merkedager. I Oksenøya barnehage har vi utarbeidet en kulturkalender. Vi inviterer barnehagens familier til å bidra i dette arbeidet. Det er i hverdagens små og store situasjoner toleransen for andre mennesker blir opparbeidet. For eksempel ved å synliggjøre ulikhetene til barn og voksne, får barna erfare mangfold og respekt for menneskeverdet på en naturlig og enkel måte.

I leken får barna muligheter til å bli kjent med egne og andres grenser, det er vi voksne som skal sørge for at barna blir kjent med disse grensene ved å veilede dem i lekens gang. Dette er med på å gi barna en gjensidig følelse av respekt. For eksempel lærer vi barna å si nei når noe kjennes feil eller urett, eller viser respekt for barnets følelser og anerkjenner følelsene til barna. Det er i denne type medvirkningsprosesser at barna lærer å respektere andres følelser, tanker og perspektiver.

For oss i Oksenøya barnehage er det også viktig å huske på at barnas lek kan være sårbar, for eksempel kan atferden til barn som utestenger andre barn i lekesituasjoner bli oppfattet som negativ. I en slik situasjon er det viktig for oss å huske på at dette også kan være en måte for barna å beskytte leken sin, det handler nødvendigvis ikke om noe personlig mot det barnet som ønsker seg inn i leken. Her er det voksnes jobb å se helhetlig på situasjonen for å ivareta og respektere barnas lek og individene i situasjonen. Fra et slikt synspunkt vil barna lære seg å respektere andre barns lek, stå opp for seg selv og å finne sin tilhørighet i fellesskapet.

Arbeid mot mobbing

Vi vil at ingen barn skal mobbe eller bli mobbet i barnehagen. Det er utarbeidet en handlingsplan mot mobbing og krenkelser i Bærumbarnehagen.

<https://www.baerum.kommune.no/globalassets/tjenester/barnehage/kvalitet-i-barnehagene/plan-for-a-sikre-barna-et-godt-psykososialt-miljo.pdf>

FNs barnekonvensjon peker på utviklingen av respekt for barnets personlighet, kulturelle identitet, språk og verdier. Mobbing og utenforskap kan hemme en slik utvikling. Barnehagen er en viktig arena for å forebygge krenkende atferd. Barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse, helse og forståelse av bærekraftig utvikling. Tidlig innsats er med på å forebygge mobbing, utenforskap og ekstremisme.

Vi forebygger ved å arbeide med det psykososiale miljøet i barnehagen. Vi bygger gode relasjoner, bidrar til å utvikle barnas sosiale kompetanse, og vi er fysisk og mentalt til stede når barna er sammen. Hvis vi ser antydninger til mobbing eller annen uønsket atferd, må vi gripe fatt i det med en gang.

Alle skal ha noen å være sammen med. Personalet vet at vennskap må fremmes og ikke kan tvinges. Hvordan klarer vi å lytte, se, observere og være så mye til stede som vi må for å bidra til å skape gode relasjoner mellom barna? Hva betyr det for oss? Hva gjør vi når vi er til stede med barna? Hvordan blir vi bevisst at vi må være gode rollemodeller, både når det gjelder valg av ord og handlinger? Et kontinuerlig arbeid.

Vi har fokus på relasjoner i Oksenøya barnehage. Hvordan gir vi barna tid og rom til å hjelpe hverandre, trøste hverandre og ta vare på hverandre?

Vi bruker rollespill og refleksjon med barna. Vi bruker metoden ICPS (Interpersonal Communications Problem Solving) Voksne som veileder barn så de kan klare å løse konflikter selv. Vi vil ha samtaler med, og lage avtaler med barna som de lett kan kjenne seg igjen i og være med på å følge opp selv. Vi vil snakke om hva vi kan og skal gjøre, mer enn hva vi ikke skal. Medvirkning og refleksjon er viktig, selv med små barn. Voksnes egenrefleksjon er i fokus i arbeidet med Tett på.

«Handlingsplan mot mobbing i Bærumsbarnehagen» holder vi, i samarbeid med foresatte, oppe i Oksenøya barnehage. Livsmestring er et av kommunens hovedfokus. Barnehageloven er endret, og vi har fått lovparagrafer som sikrer handlingsplikt i barnehagen.

Foreldrene har en viktig rolle i det forebyggende arbeidet. Tett samarbeid med hjemmet er avgjørende. Vi forventer at hjemmene snakker positivt om andre familier og barn, og om oss som jobber i barnehagen. At de behandler og omtaler andre med respekt og anerkjennelse. Dette følges opp i arbeidsutvalg, foreldremøter, individuelle samtaler og andre arenaer. Handlingsplikten gjennomgås i foreldremøte for nye foreldre i juni, og i det ordinære foreldremøtet i september. FAU i vår barnehage har utarbeidet en 6-punkts tiltaksplan/foreldreplakat som sier hva de kan bidra med for å forebygge mobbing og utenforskap. Den finner du på vår hjemmeside, og hengt opp flere steder i barnehagen. Foreldrene selv har presentert denne i foreldremøter, fra foreldre til foreldre. Dette er svært forebyggende.

Vi har et tett samarbeid på Fornebu. Med foresatte, skole, helsevesen og barnehagene. Vi skal jobbe sammen med å gjøre oppvekstmiljøet på Fornebu trygt og godt for barn og ungdom.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Likeverd betyr for oss at alle mennesker er like verdifulle, uansett behov, kjønn, språk, opprinnelse osv. Menneskerettighetserklæringen til FN står sentralt for å sikre alle mennesker grunnleggende rettigheter. Barnehagelovens § 2, med forskrift (Rammeplanen) gir klare føringer på hva barn skal møte i hverdagen sin i barnehagen. Det er et stort ansvar vi i barnehagene er tildelt, og mandatet skal forvaltes med største omhu og høy bevissthet.

Det er i hverdagssamtalene og -samværet holdninger og verdier blir skapt. Det å utvikle en god selvfølelse, å vite at vi er bra nok som vi er, er grunnleggende for all videre utvikling. Det er viktig at vi reflekterer rundt hvordan vi tar vare på hvert enkelt barns behov for å se og bli sett.

Hvilke roller tar og får barna i leken? Behandler vi gutter og jenter likt, med de samme forventningene? Hva slags aktiviteter tilbyr vi jentene/guttene? Er bøkene vi leser kjønnsnøytrale? Vi skal reflektere rundt hva konsekvensene kan være ved forskjellsbehandling. Vi vet at ved bevisst arbeid med likeverd kan vi forebygge mobbing, utenforskap og ekstremisme, frafall i skolen og psykiske lidelser. Vi er med på å bygge og opprettholde gode relasjoner, og skal bidra til at vi får trygge barn med gode selvbilder og selvoppfattelse, samt empati og forståelse for andre. Tidlig innsats er viktig, og i Bærum kommune og Oksenøya barnehage har vi høy bevissthet rundt dette.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

Vi er miljøsertifisert med Grønt Flagg. Vi har fokus på bærekraft og bevissthet om miljøet og hva vi kan gjøre for å bidra. Vi har utarbeidet miljøregler sammen med barna – om kildesortering, gjenbruk og hvordan vi forholder oss til naturen, kosthold og helse. Hvert barnehageår har ulikt fokus, som bygger på det forrige.

Vi skal bidra til at barna utvikler kritisk og etisk tenking, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt, tilpasset alder og modenhet.

Bærum kommunes ønske er at våre barnehagebarn skal ha følgende grunnleggende miljøkompetanser når de begynner på skolen:

- Vi passer på naturen rundt oss. Vi rydder både vårt eget rot og andres – som ikke hører hjemme i naturen
- Vi tar vare på dyr og planter
- Vi kildesorterer mat, plast, papir, glass og metall
- Vi skrur av vannkranen når vi ikke bruker vannet
- Vi er bevisste på riktig bruk av alle typer papir

I 20-21-22 var temaet vi skulle ha hovedfokus på: Natur og biologisk mangfold. Det knyttes opp mot FNs bærekraftsmål nummer 15; «*beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse, samt stanse tap av arts mangfold.*» Dette gjør vi blant annet ved å ha fokus på og aktiviteter rundt artsansvaret vi har i Bærum, med 9 arter sjeldne, viktige eller

truede planter/insekter vi har en viktig andel av i kommunen vår. Mange av disse finnes på Fornebulandet.

For barnehageåret 2022-23 er fokusområdet VANN.

Vann er svært viktig, samtlige dyr og planter må ha vann for å overleve og vår kropp består av ca. to tredjedeler vann. Ifølge Statistisk sentralbyrå og det norske Vannverksregisteret (tall fra 2003) bruker hver innbygger i gjennomsnitt 197 liter vann i døgnet. Det tilsvarer ca. 20 bøtter med vann.

Hvordan kan vi i barnehagene redusere mengden vann og hvorfor er dette viktig? Hva brukes vann til og hvilke ulike former har det? Hvor mye vann bruker vi om vi lar vannet renne når vi pusser tenner? Dette og flere spørsmål vil vi reflektere over og kanskje finne svar på i året som kommer. Barnehagebygget vårt har Breeam miljøsertifisering Outstanding. Vi skal finne ut hva det betyr, helt konkret.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

«Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser» (RP, s. 11)

Når vi jobber med livsmestring og helse legger vi grunnlaget for barnet og dets utvikling. Vi støtter og hjelper barnet til å klare utfordringer som det møter på veien. At barn møter og takler disse utfordringene er med på å skape robuste barn. Ved å være gode og trygge voksne som viser at vi har tro på barnet, vil barnet også bygge tro på seg selv. Ved å vise at vi har tro på og tillit til barnet vil barnets selvfølelse og selvtilit bygges. På denne måten er vi gode rollemodeller og støttespillere for barnet. Vi må se barnet innenfra, og se hva barnet prøver å fortelle oss.

Barnehagen er et sted der vi skaper fellesskap i barnegruppa. Barnet skal føle seg verdifull, sett, hørt og møtt i barnehagemiljøet. Vi ønsker å hjelpe barnet til å skape gode relasjoner mellom barn-barn og barn-voksen, og å bygge vennskap som også gir livsglede. På denne måten bidrar vi voksne til barnets trivsel i barnehagen. Vi skaper gode relasjoner gjennom lek og fysisk aktivitet. Ved å gjøre dette fremmer vi også barnets motoriske utvikling og bevegelsesglede.

Omsorg, kjærlighet og å glede oss sammen med barnet bidrar til god helse og livsmestring. Sosial kompetanse utvikles ikke av seg selv, det skjer gjennom samspill med andre og veiledning fra voksne. Kompetente voksne skaper trygge, kompetente barn.

Vårt bevisste arbeid med Trygghets sirkelen og TETT PÅ er viktige bidrag til livsmestring og god psykisk helse. Grunnleggende trygghet skaper godt grunnlag for god utvikling på alle arenaer.

Daglig utelek og ukentlige turer tar vare på behovet for god bevegelse og fysisk aktivitet, i tillegg til aktiviteter inne som sørger for det samme. Både grov- og finmotorikken stimuleres, og frisk luft er sunt. Uterommet bidrar til andre typer lek og opplevelser.

Mat og kosthold er vi opptatte av, og vil bidra til et sunt og helsebyggende blikk for dette i samarbeid med barn og foresatte i barnehagen. Vi har utarbeidet noen retningslinjer for hvordan vi forholder oss til feiring og hvordan vi definerer hva kos kan være i barnehagen. Kokken i vårt produksjonsskjøkken lager sunn og næringsrik mat. Også spesialkost ved behov.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

Omsorg

Voksenrollen: «I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.» (RP s.19)

I Oksenøya barnehage er vi opptatt av at alle medarbeidere jobber for at barna skal oppleve trygghet, åpenhet og mestring. Vi skal jobbe for at alle barn skal føle og oppleve at de er verdifulle og viktige i barnehagens hverdag. Uansett alder, bakgrunn, kjønn og funksjonsevne. Slik ønsker vi å ta del i barnas følelser og opplevelser. Vi skal gi barna det rommet de trenger for å utfordre og utvikle seg, og å være der for barna når de trenger oss. Gjennom vårt arbeid med Trygghetssirkelen (Circle of Security) forplikter alle voksne i barnehagen seg til å være større, sterkere, klokere og gode i samspillet med barna. For å få til at barna opplever trygghet, åpenhet og mestring i samspill med oss voksne, er det viktig at alle er bevisst sin egen atferd og forstår betydningen av sin rolle som voksen i barnehagen. Det betyr at hver voksen gjennom dette arbeidet, med TETT PÅ, med veiledning og øvelse i praksis, skal bli bedre kjent med seg selv, sine styrker og sine forbedringsområder. Også hva som trigger oss er viktig å ha bevissthet rundt.

Gjennom arbeid med Trygghetssirkelen og TETT PÅ skal vi være til stede for barna, og hjelpe og støtte dem akkurat så mye eller lite som de trenger. Det er viktig at vi voksne tar ledelsen når det er nødvendig, og at vi har godhet i omsorgen. Å være en autoritativ voksen; varm og imøtekommende, men med klare grenser. Vi jobber for å være forutsigbare og ha en god balanse mellom veiledning, korrigerende og relasjon.

I kompetanse- og kvalitetshevingsarbeidet «Tett på», er hovedmålet at de ansatte i barnehagen skal bli enda bedre på å fremme barnas trygghet, trivsel, læring og språkutvikling. Observasjons- og måleverktøyet CLASS brukes til dette, og målet er at alle pedagoger inkludert ledelsen skal sertifiseres som observatører. Programmet varer over flere år, og skal sikre høyere kvalitet i barnehagene. Tett på er beskrevet mer detaljert på hjemmesidene våre.

Vi skal jobbe for å være gode rollemodeller der vi legger vekt på respekt, anerkjennelse og medvirkning for barna i barnehagehverdagen. Dette gir dem gode muligheter til å sortere tanker og følelser slik at et grunnlag for god selvfølelse og omsorg for seg selv og andre blir lagt.

Lekens betydning for barns utvikling

Vi vil at alle barn skal ha noen å leke med i barnehagen og oppleve glede og mestring ved å leke sammen med andre. Barnehagen skal ha lekemiljøer i barnehagen som gir barn med særskilte utfordringer rom og muligheter for å være den beste versjonen av seg selv i lek og samspill med andre barn.

Foruten å være morsomt, befriende og fantastisk, er å leke noe av det viktigste barnehagebarn gjør! Å leke er å øve på livet.

Leken er barnas egen arena. Leken er den beste arena for god læring. Vi definerer læring i barnehagen som utvikling. Barns medvirkning i lek er ikke bare individuell, men også sosial i møtet med andre barn og deres intensjoner.

Barna tester ut hva som fungerer og hva som ikke gjør det. Å starte noe, ombestemme seg, begynne på nytt hvis det ikke ble slik man ville. Lek skaper vennskap og gode relasjoner. Det stimulerer sosial kompetanse og empati, og det forebygger mobbing og utenforskap.

Egenledelse i lek er en samlebetegnelse på de funksjonene i hjernen som setter i gang, styrer og regulerer atferden vår. God egenledelse i lek er avgjørende for å fungere godt sammen med andre barn og få utnyttet eget potensiale på best mulig måte. Den positive følgen av sterke egenledelsesfunksjoner kommer til syne i barnehagen gjennom barn som mestrer utfordringer, forstår sosiale situasjoner, i rimelig grad klarer å styre følelsesmessige uttrykk, kommuniserer godt og evner å samarbeide. Ved målrettet og systematisk arbeid med styrking av egenledelse gjennom dagligdagse aktiviteter og lek, kan man sannsynligvis forebygge svært mange av de utfordringene som kommer til uttrykk i skolen i dag. Tidlig innsats på dette området vil kunne gi gode resultater på sikt.

Læring i barnehagen definerer vi som sagt som utvikling. Der leken har hovedrollen. All hjerneutvikling og -endring skjer i konstant og dynamisk samspill med omgivelsene våre. Hjernen forandrer seg på bakgrunn av erfaringene man gjør seg. Et emosjonelt godt og trygt og utviklingsfremmende oppvekstmiljø er viktig for senere fungering i livet. Dette gjør barnehagen til en fantastisk arena for utvikling og tilpasning, men også svært sårbar. Nærhet, tilstedeværelse og trygge, stabile voksenpersoner er avgjørende. Hvem som helst kan ikke, og skal ikke jobbe i barnehage. Kunnskap og kompetanse om lekens betydning skal legges stor vekt på hos alle som jobber i Oksenøya barnehage. Veiledning og tett oppfølging blir vesentlig. Dette vil synliggjøres gjennom arbeidet med «TETT PÅ».

Vi har svært gode arenaer for lek hos oss i Oksenøya barnehage, både inne og ute. Det tilrettelegges for alle typer lek, fra den barnestyrt rolleleken til organisert lek og aktivitet. Vi har fleksible aktivitetsrom med leker og muligheter for variert lek, både rollelek, fysisk lek, konstruksjonslek, formingslek og annet.

Danning

Vi bruker mye tid før og under *tilknytningstiden* (kalles ofte tilvenning, men kan ikke kalles innkjøring!) til de nye barna, og også etter hvert ved overføring mellom basene i barnehagen. Tilvenning betyr å venne seg til noe man ikke kjenner fra før. Barn kan venns til det meste.

Vi liker å bruke ordet tilknytning, som faktisk krever en relasjon mellom iallfall to personer. Det dekker bedre fokuset vi har i denne oppstartstiden i barnehagen. Alle i personalet skal også ha gjennomført opplæring og veiledning i arbeid med Trygghets sirkelen. De fleste pedagogene hos oss har fått en tilpasset versjon av COS foreldrekurs, ved en lektor fra OsloMet.

Tilknytningskompetanse og -evne er helt vesentlig i denne perioden. Vi reflekterer mye rundt hva den voksnes rolle er, hvordan man legger til rette for kvalitativt gode relasjoner. Både med barna og de foresatte. Vi reflekterer rundt begreper som tilstedeværelse, menneskesyn, makt og definisjonsmakt, emosjoner. Om trøst, sorg og glede. Hva det gjør med oss, hva våre holdninger og forvaltning av egne erfaringer betyr for barna vi er sammen med. Om at det lov til å være lei seg. Om å anerkjenne alle følelser. Om likestilling og likeverd, selvfølelse og selvtillit, mangfold, demokrati, vennskap og deltakelse.

De voksne er ansvarlige for veiledning og tilrettelegging i barnas søken etter og utvikling av relasjoner, også barna imellom. Det er både individuelle og kollektive behov. De voksne skal vite nok om dette og være tilgjengelig for alle. I vårt rekrutteringsarbeid legger vi stor vekt på at den voksne skal ha et svært bevisst forhold til seg selv som omsorgssystem for barn. De må kjenne sine gode egenskaper og sine triggere, og vite hvordan de påvirker andre. Dette følger vi opp.

Læring

Læring i barnehagen definerer vi som tidligere nevnt som utvikling. Der leken har hovedrollen. Gjennom styrking av egenledelsesfunksjoner i lek og ivaretagelse av barnas naturlige nysgjerrighet, vil barnas iboende ressurser optimaliseres, og de vil kunne oppleve stor grad av mestring og læring.

Personalet i barnehagen har ansvar for å gi barna god omsorg, og å støtte barnas utvikling positivt. De skal bidra med støtte, stimulering og veiledning, som vil fremme barnas utvikling og læring.

Kunnskapsdepartementet vektlegger at det i barnehagen er gjensidige samhandlingsprosesser i lek og læring, og hensynet til hverandre som er forutsetninger for barnets dannelse. Da er det viktig med høy og god kompetanse hos personalet som er sammen med barna i det daglige. I Oksenøya barnehage bruker vi veiledning og refleksjon i utstrakt grad, for å øke og sikre kvaliteten på tilbudet barna får. Arbeidet med TETT PÅ sikrer dette. Det er statistisk sett en høy andel ufaglærte i barnehagen, selv om vi i dag har flere med fagutdanning hos oss. Vi ønsker å sikre kompetansen i høyest mulig grad. Vi søker stadig kompetanseheving som øker kvaliteten vi byr på i Oksenøya barnehage.

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne.

Barnehagen skal støtte barns initiativ til samspill og bidra til at alle kan leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. (RP, s. 7)

Gjennom arbeidet med COS og TETT PÅ har voksne fått og får veiledning og kurs i å støtte og gjenkjenne når et barn trenger en hjelpende hånd eller en trygg havn. Med dette menes at når et barn eksempelvis trenger hjelp til å bygge relasjoner, føle en tilhørighet eller sette grenser for seg selv, så skal barna få støtte til å manøvrere seg frem til en god løsning som styrker barnets selvfølelse og selvtillit.

Vi jobber bevisst med at barna skal bli kjent med sine egne grenser og interesser, og at de i et samspill skal kunne se ulike perspektiver. Barna bidrar til å legge normer for sitt fellesskap på hver base, og gjennom å bli mer bevisst på sine følelser og hvordan de påvirker seg selv og de andre rundt, ønsker vi at barna skal kunne finne positiv støtte hos hverandre. Gjennom å bygge positive relasjoner vil vi forbygge mobbing og utestenging.

Som voksne i barnehagen må vi være bevisste på å bruke tid med barna; både enkeltbarn og barnegruppe, for å skape felles opplevelser, og jobbe med at alle blir inkludert. Dette gjør vi gjennom å være tilstedeværende, varme, tydelige voksne, og danne omsorgsfulle relasjoner til alle barna.

De foresatte har en viktig rolle i hvordan de møter barna og de voksne i barnehagen, hvordan vi løser utfordringer mellom barn og snakker om barnehagen og barna hjemme. Barna hører hjemme i et fellesskap, de foresatte har valgt dette fellesskapet for barna sine.

Kommunikasjon og språk

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver sier at; *Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling (2017, s. 23).*

I Oksenøya barnehage har vi høy bevissthet på arbeidet med barns språk. Alle barn skal sikres en god språklig utvikling, uansett morsmål. Voksne som er språklig bevisst skaper et godt språkmiljø for barn. Vi arbeider med barns språk i alle aktiviteter med barna. Vi leser bøker, har samlingsstund, formingsaktiviteter, vi bruker språk i en-til-en situasjon og i alle overgangssituasjoner. Hverdagssamtaler er et nøkkelord. Det er viktig for oss å sette ord på hva vi gjør eller skal gjøre. Vi skal være bevisste på hvordan vi snakker med barna. På denne måten får barna språkstimulering og de får trene på kommunikasjon mellom barn-barn og mellom barn-voksen.

Vi skal ha fokus, i Oksenøya barnehage, på de grunnleggende forutsetningene for å lære språk. På begrepstilegnelse, gjentakelser og tilrettelegging for gode samtaler og undring. I

hverdagen møter barna språk hele tiden. I alle disse møtene skal vi være bevisste språket vi bruker sammen med barna. Hvordan snakker vi med barna i lek, når vi spiser sammen, når de skal kle av og på seg, i stellesituasjoner, på tur osv? Vi skal lytte til barna, og undre oss sammen. Vi kjenner til at språket har en innholdsside (hva barnet forstår), en formside (hvordan språket er bygget opp), og en bruksside (selve samtalen). Personalet må bruke denne kompetansen til å forstå hvor barns eventuelle språkutfordringer og -styrker er. Vi bruker mye bøker, spill og konkrete. Vi bruker bilder, data, instrumenter og annet utstyr. Vi leker med ord og vi tuller og rimer. Vi synger og danser og lager teater. Vi opparbeider oss et bibliotek og vi går på turer. I alle aktiviteter vi gjør med barna er språket aktivt medspiller.

Språk er et satsingsområde i Bærum kommunes barnehager. Vi har dokumentet «Språkstandard i Bærumsbarnehagen». Standard for språkarbeid i Bærumsbarnehagen innebærer å

- heve kvaliteten på språkarbeidet
- jobbe systematisk med språkarbeid
- sikre et likeverdig tilbud til alle barn

Oksenøya barnehage har en logoped ansatt på fulltid som jobber med språkarbeid. Vi har språkgrupper med enkeltbarn/grupper som trenger ekstra språklig stimuli og oppfølging. Utover gruppene bestrebes det å jobbe språklig bevisst i hverdagsmiljøet, alle sammen. Logopedens arbeid innebærer også å øke forståelsen hos de ansatte for hvor viktig hverdagspråket er. Snakke, snakke, snakke – fortelle hva man gjør, hvorfor man gjør det. Igjen og igjen.

Språkstøtte, tilbakemeldingskultur og språklæring er også en stor del av TETT PÅ- satsingen.

Vi gjør jevnlig vurderinger, og kartlegger ved behov. Vi kan få veiledning fra Kompetanseteamet i Bærum kommune, avdeling for språk hvis vi ber om dette. Vi har Ressursteam i barnehagen, som også vurderer og reflekterer rundt saker om barn med språkutfordringer.

Barnas medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Med høyt fokus på TETT PÅ, trygghetssirkelen, egenledelse i lek og barns medvirkning må personalet i barnehagen ansvarliggjøres og de må tenke nytt. Vi skal oppdatere oss på det som finnes av fagstoff, og bestrebe å gjøre det til vårt. Kunnskap om hva som fremmer og hemmer barns utvikling er helt avgjørende for å kunne legge til rette for barns medvirkning på en utviklende, konstruktiv og god måte. Igjen må nevnes personalets selvinnsikt, tilstedeværelse og motivasjon.

Barns medvirkning skal jobbes med i alle gjøremål i barnehagen. Barna skal i stor grad være med og påvirke egen barnehagedag. Selvsagt tilpasset barnets alder og utvikling.

Medvirkning handler ikke om å la barna bestemme og få velge fritt. Tanken bygger på respekt og likeverd for hverandre. Vi voksne skal gi rom for og tid til barnas daglige og kontinuerlige tilbakemeldinger som de viser oss med både kroppsspråket sitt og verbalt. Vi skal lytte til det barna uttrykker, og vise respekt i her-og-nå-situasjoner. Leken er en arena som gir god mulighet til barns medvirkning. Her velger de innhold og hvem som skal delta, uten noe særlig styring fra de voksne. De skal utvikle bevissthet rundt sine ønsker og behov, og kunne ta egne valg i hverdagen. De voksnes oppgave i denne sammenheng er å legge til rette for et miljø der barna blir sett og hørt og inkludert, vi skal møte dem med anerkjennelse og respekt for deres innspill. Barna skal ha rett til medvirkning. Ansvar vil alltid ligge hos oss voksne.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene og ivareta foreldrenes rett til medvirkning. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Barnehagen er et kompletterende miljø til hjemmet. Foreldrene har hovedansvaret for barna sine. Barnehagen har ansvaret for å skape gode relasjoner til barnas foreldre. Barna merker, og blir preget av relasjonen foreldrene har til barnehagen.

Vi skal ha gode relasjoner og vi skal være profesjonelle. Vi har et bevisst, avklart forhold til nærhet og involvering i familiene.

Mange religioner, kulturer og nasjonaliteter er representert i Oksenøya barnehage. Vi skal ha kjennskap til høytider, markeringer og tradisjoner hos alle. Manglende kunnskap erstattes ofte av fordommer. Dette vil vi forebygge. Vi ønsker å invitere til samarbeid for å styrke alle barnas identitet, kunnskap om mangfold og forebygging av utenforskap og ekstremisme. Gjennom arbeidet med de regionale kompetansemidlene, jobber vi aktivt med inkluderende foreldresamarbeid. Vi har opprettet en kulturkalender, der viktige datoer og hendelser kan markeres. Kulturkalenderen finne på vår hjemmeside.

Vi har et felles ansvar for barnas trivsel og utvikling. Fra barnehagen kan foreldrene forvente å møte personale som lytter, som behandler dem med respekt og anerkjennelse. De skal møte et personale som er til stede og forteller åpent og reflektert om dagens innhold og hendelser, og om det er behov vi opplever at barnet har. Vi ønsker å undre oss tidlig sammen med foreldrene når vi ser at det er nødvendig. Vi velger ikke side i konflikter.

Barnehagen forventer at foreldre og foresatte behandler andre med respekt og anerkjennelse, være seg egne og andre barn og deres familier, og ansatte i barnehagen. At de vet at de har valgt et fellesskap for barnet sitt. At de forteller om barnet sitt behov, si fra hvis det er forandringer i barnets liv, at de lytter til hva barnehagen forteller om barnet, og at de oppsøker informasjon selv. Vi oppfordrer foreldrene til ikke å bruke mobiltelefon i barnehagen, og vi forventer at barna har mat, klær og utstyr i orden.

Barnehagen har en forventning om at foreldre/foresatte som ikke forstår beskjeder vi gir, eller aktiviteter vi skal gjøre, spør, og ber om oppklaring. Det vil sendes ut månedsbrev, og vi bruker epost for informasjon i tillegg til daglig dialog. Informasjon fra ledelsen bestrebes å sendes ut på både norsk og engelsk.

Vi har gjerne samtaler ved levering og henting av barna eller ved andre anledninger. Her reflekterer vi over hvorvidt barnet skal delta i samtalen eller ikke, om problemstillingens art

bør tas i et møte med mer avsatt tid. Vi ønsker å behandle utfordringer raskt, og lukke det på lavest mulig nivå. Det krever god dialog, oppmerksomhet og respekt begge veier.

Vi har flere arenaer for samarbeid, både individuelt og for basene eller alle familiene i barnehagen. Vi tilbyr to utviklingssamtaler i året. Og flere hvis behov.

Det vil arrangeres base- eller tuntreff, som frokost eller ettermiddagskaffe, der familiene treffes og kan knytte kontakt. Vi skal også lage arrangementer for hele/deler av barnehagen, som sommerfester, kunstutstillinger ol. Og selvsagt foreldremøter. Vi bruker tolk ved behov på alle arenaer.

Vi ønsker oss et aktivt FAU (Foreldrenes Arbeidsutvalg) i Oksenøya barnehage. Vi vil jobbe for å opprettholde og videreutvikle gode samarbeidsarenaer der foreldrene skal føle at de har medvirkning i utviklingen av barnehagen. Dette skal ikke være et klageorgan, men en arena for samarbeid. FAU-leder og SU-representanter (SU: Samarbeidsutvalg: 2 representanter for personalet, 2 for foreldrene og leder for barnehagen) velges i foreldremøtet på høsten.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen - tilknytningstid

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi bruker mye tid på tilknytningstiden til de nye barna, og også ved overføring mellom basene i barnehagen. Tilknytningskompetanse og -evne er vesentlig for alle de voksne som jobber i Oksenøya barnehage.

De voksne er ansvarlige for veiledning og tilrettelegging i barnas søken etter og utvikling av relasjoner, også barna imellom. Det er både individuelle og kollektive behov. De voksne skal vite nok om dette og være tilgjengelig for alle.

I høstens hovedopptak har vi ofte tilknytningstid i grupper. Gjerne 3-5 barn som begynner samtidig, sammen med foreldrene sine. Foreldrene må være til stede hele tiden, så trygghet og tillit etableres mellom alle parter; barn, foresatte og ansatte i barnehagen. Vi mener dette vil gi det beste utgangspunktet for barna. Vi har ekstra tett og god kontakt og informasjonsflyt med de foresatte i en lengre periode.

Overgang innad i barnehagen og mellom barnehager

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Vi har gode rutiner som revideres årlig for flytting innad i barnehagen. Dette foregår i hovedsak i august, når det skal flyttes mellom småbarn- og storbarnsbaser. Vi har besøksordninger og myke overgangsrutiner som starter på våren før flytting.

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Bærum kommune har fastsatte rutiner for [overgang fra barnehage til skole](#).

Planlegging, vurdering og dokumentasjon / barnehagens arbeidsmåter

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Den enkelte barnehage står fritt til å velge metoder og omfang ut fra lokale forutsetninger og behov. Gjennomføringen av planene må være så fleksibel at det er rom for spontanitet og barns medvirkning. Barnehagens styrer har et særlig ansvar for å iverksette og lede barnehagens arbeid med planlegging, dokumentasjon og vurdering. Pedagogisk leder har ansvar for planlegging, dokumentasjon og vurdering av arbeidet i barnegruppen han/hun har ansvar for.

Vi skal ha høy bevissthet rundt hva vi dokumenterer og hvorfor. Hva gjør vi egentlig i barnehagen? For hvem skal det ha merverdi? Hvorfor gjør vi det vi gjør? Vi skal begrunne valg, og vi ønsker disse valgene knyttet opp mot fag, lov og rammeplan samt kommunale styringsdokumenter. Vi skal reflektere rundt valgene vi tar, hver dag, hele dagen. Valg tar vi på vegne av barn, hverandre og oss selv – vi skal også reflektere rundt hva det gjør med barnehagens og kommunens omdømme, og med kvaliteten på tjenestene vi tilbyr. Vi må kunne innstå både pedagogisk og profesjonelt for disse valgene. Vi vil jobbe med bevisstgjøring, selvinnsikt, tilstedeværelse og motivasjon.

Vi har en årsplan, vi har periodeplaner, vi har ukeplaner og dagsplaner. Vi viser til aktiviteter og fokusområder i barnehagen. Vi gjør 10-faktor medarbeiderundersøkelse hvor vi vurderer egen deltakelse og motivasjon, og hvert annet år er det foreldreundersøkelse.

Barna skal være med i planlegging, vurderings- og evalueringsarbeidet, på det plan og nivå de kan og evner.

Foreldrene deltar i FAU og i individuelle samtaler/møter, i evaluerings og vurderingsarbeidet, på de punktene det er relevant. Det gjennomføres brukerundersøkelser i Bærum, dette følges opp i samarbeid med foreldrene. Vi inviterer spesielt til samarbeid rundt tilknytning, relasjonsbygging, forebygging av mobbing og utenforskap. Om oppvekstmiljøet på Fornebu.

Ved behov kan vi ta i bruk kartleggingsverktøy som *TRAS* og *Alle med* m.fl. Dette er alltid i samråd med foreldre. Vi har behov for å kartlegge hvis vi ser at det er utviklingsområder barnet strever med, og væremåter og adferd vi undrer oss over. Da kan dette verktøyet gi oss noe mer informasjon om hva utfordringene til barnet er.

Vi har samtaler, møter, samlinger og veiledninger i barnehagen, der vi vurderer og reflekterer over arbeidet vårt, både formelt og uformelt.

Vi snakker jevnlig med hele barnegruppen og med enkeltbarn om trivsel og hvordan vi er og bør være mot hverandre. Vi bruker samlinger, barnesamtaler og uformelle samtaler i hverdagen for å inkludere barna i dette arbeidet, tilpasset alder og utvikling. Foreldremøter og foreldresamtaler kan blant annet brukes til å reflektere rundt hvordan vi møter barnegruppen og barnet deres best mulig.

Vi har base/tunmøter, alle fagarbeidere og assistenter deltar i interne refleksjons- og veiledningsgrupper, ledergruppen har ledermøte hver uke (hvor vi jevnlig har rene fagmøter), og de har pedagognettverk med andre pedagoger på Fornebu. Hver enkelt medarbeider har

regelmessige samtaler med pedagogisk leder/ avdelingsleder/ tjenesteleder. Vi har personalmøter eller tunmøter ca. en gang pr. måned.

I disse møtene reflekterer vi blant annet rundt hvordan vi best mulig møter barnet / -a, viktigheten av å være til stede i barnas lek, hvilke læringsmuligheter de har i barnehagen og hva vi bør og må gjøre for å være en del av og å bidra til disse mulighetene. Vi samarbeider på tvers av baser og aldersgrupper. Vi tar opp temaer som gjør oss bevisste på hvordan vi gir barna best mulig omsorg og utviklingsmuligheter. Temaer kan eksempelvis være «barns gråt», «definisjonsmakten vi voksne har», «kjefting?» og «møte med barn i konflikt». Hva betyr det å være «robust». Hva er demokrati og respekt i barnehagen? Hva betyr det for deg?

Vurderinger og dokumentasjon skal føre til økt bevissthet og kompetanse og legge grunnlaget for endringer basert på erfaring. Vi søker hele tiden å bli bedre, og oppnå mer optimale løsninger.

Progresjon

Da de fleste barna er i barnehagen fra de er 1 år gamle, er det viktig at de møter et variert tilbud tilpasset sine behov. Det skal være aldersadekvat, men også individuelt. Utfordringene skal være realistiske, morsomme og selvfølgerlige. Medvirkning skal stå sterkt, og selvsagt behovet for lekekamerater. Vi ønsker at progresjon skal synes. Dette kan vi sikre ved å tilby aktiviteter og utviklingsmuligheter tilpasset de ulike aldersgrupper og behov.

Barnehagens digitale praksis

Vi kartlegger hva vi har av kompetanse og hvordan vi bruker digitale verktøy i hverdagen. Vi snakker i hovedsak om kamera og bruk av bilder, søke etter informasjon, bilder osv. på internett. Hvert tun har informasjonstavler og digitale storskjermer. Disse kan brukes med barna. Det er på trappene utrulling av en digital plattform for foreldresamarbeid og informasjon.

Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.

Kommunikasjon, språk og tekst

[Se punkt om språk s.](#)

Kropp, bevegelse, mat og helse

Bærumsbarnehagene har et uttalt forhold til sunt kosthold. Vi oppfordrer til sunn mat hjemme og i matpakker, og serverer i hovedsak bare sunne, gjennomtenkte ting i barnehagen også. Vi reflekterer rundt kos med mat, felles grunnleggende holdninger og profesjonell tilnærming til måltidets form og betydning, og de voksnes rolle og tilstedeværelse.

Vi feirer alle barn og voksnes bursdager i årstidsfeiringer. Det vil si at det er kake/muffins fra kokkens kjøkken til alle små og store 4 ganger i året. De individuelle bursdagene feires med fokus på og medvirkning av barnet; sang, lek og moro i stedet for kaker og godt. Ingen har med seg noe hjemmefra.

Vi er mye i bevegelse og er ute daglig med både store og små barn. Kunnskap om kropp og kroppens funksjoner inngår i mye av barnehagens arbeid. Barns seksualitet og grenser for egen kropp blir tema som har en naturlig progresjon gjennom barnehageløpet. Livsmestring er også et viktig fokusområde for Bærumsbarnehagene.

Kunst, kultur og kreativitet

Barnehagen som kulturarena er spennende. Både for å ivareta tradisjoner og kulturelle skatter, og for å skape nytt. Barna har i sin lek og fantasi et enormt potensial for kulturskaping og glede. I rollelek og skuespill og historiefortelling og vitslek skaper de sin egen kultur og mestring og fellesskap.

I en verden der ulike kulturer møtes og står tett, skal barnehagen også ivareta de ulike barnas (og personalets) kulturelle bakgrunn, historie og tradisjoner. Det skal vi gjøre i samarbeid med hjemmene. Vi løfter også frem norske tradisjoner, merkedager og kultur. Vi forteller om høytider og hvorfor vi feirer dem. Vi har utarbeidet en dynamisk kulturkalender som speiler året; enkeltdatoer, hendelser og begivenheter, merkedager fra kulturer representert i barnehagen.

Vi skal bruke og oppsøke nærmiljøets kulturarenaer; museer, bibliotek og bygninger som flytårnet, gallerier, kirke, festningen, skoler, andre barnehager, Kulturgaten osv. Vi skal også ha et nært og samskapende miljø på Oksenøya senter, der barnehage, skole og sykehjem er en enhet; Treklang.

Natur, miljø og teknologi

Vi tar nærmiljøet i bruk daglig. Vi går på tur og oppdager og undrer oss over det vi møter underveis, mennesker, planter og dyr. Vi går ut i naturen i alle årstider, det bidrar til å oppleve og forstå hvordan vi kan leve i pakt med naturen. Det er viktig at barna får gode mestringsopplevelser og får utfolde seg og leke i naturen. Vi må skape glede i naturen, slik at barna har lyst til å bruke og være i den og ta vare på den. Nærmiljøet er en arena for lek, undring, utforskning og læring. Vi tar tid til å undre oss og etter hvert får vi kjennskap til naturens innhold og kretsløp.

Barn er glad i å være ute. Vi tar vare på naturen rundt oss ved blant annet å rydde etter oss, ikke kaste søppel i naturen, men sortere det som gjenvinning av plast, papir, glass og metall. Vi plukker også søppel.

Vi er Grønt Flagg-sertifisert, og har ulike bærekraft/ miljørettede fokusområder fra år til år.

Vi tar utgangspunkt i barnas undring, og bruker god tid til å snakke om og utforske det de er opptatt av i naturen og miljøet vårt. Vi ønsker å gi barna gode opplevelser i naturen, og å bidra til at barna blir glade i naturen og opptatte av å ta vare på den. Vi snakker om hva vi gjør og ikke gjør i naturen, hva som er bra for naturen og hva vi kan gjøre for å hjelpe naturen, dyrene og plantene som bor der. Vi skal hjelpe til med å holde naturen frisk så mennesker, dyr, og planter kan få bruke og bo og leve i den i lang tid fremover.

Vi bruker teknologiske hjelpemidler for å gi barna mulighet til å bli enda bedre kjent med naturen. Eksempelvis kan vi ta i bruk internett for å bli bedre kjent med dyrelyder og planteliv vi hører og finner ute.

Vi tar bilder og filmsnutter og dokumenterer hverdagen vår. Det er mye vi kan gjøre for å lære og fordype oss mer i teknologiens verden.

Antall, rom og form

«Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende» (RP, s. 53).

I rammeplanen står det skrevet om fagområdet antall, rom og form. Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer, samtidig som at det hjelper barna til å forstå sammenhenger ute i naturen, i samfunnet og i universet. I Oksenøya barnehage jobber vi med fagområdet ved at barna lærer om tall og telling, farger, mengder, former og kunnskap om stor og liten, varm og kald, rekkefølge osv. «Jeg er større enn deg», «Du er mindre enn meg, selv om du er eldre» osv. Hvordan kan vi se at noen er større enn/mindre enn? Hva er bak, foran og over eller under? Dette kalles førmatematiske begreper, og er grunnlaget for all matematikk.

Vi bruker også eventyr, som for eksempel De tre bukkene Bruse, Gullhår og de tre bjørnene, eller Geitekillingen som kunne telle til ti. Vi jobber med eventyr på den måten at barna kan spille skuespill og få kjennskap til figurene som konkreter. De får kjennskap til figurene på en annen måte enn ved å høre på fortelling. Vi synger sanger og leser bøker. I leksituasjon kan vi bruke duplo og klosser der vi ser på farger, former og bygger tårn. Konstruksjonslek. Vi leter etter former og figurer i hverdagen og nærmiljøet.

Når vi baker og lager mat får barna lære ingredienser til baking, og de måler opp selv, de bruker desilitermål, og får være med på disse hverdagslige aktivitetene med mye gode læringsmuligheter.

Etikk, religion og filosofi

Barn skal erfare og få kjennskap til kristne verdier og grunnsyn, samt andre religioner og livssyn. Barna skal få en forståelse for at det finnes ulike måter å tenke og leve på. De skal også utforske og undre seg over eksistensielle og filosofiske spørsmål. I Oksenøya barnehage har vi mange minoritetsspråklige barn og familier med ulik kulturell bakgrunn og familiesammensetting; enslige, homofile, familier med få eller mange søsken, fosterhjem osv. På denne måten får barna erfare ulike livssyn, religioner, verdier og levesett gjennom hverandre i hverdagslige hendelser. Det er viktig for oss å gi barna et bredt bilde av hvordan mennesker lever slik at vi på denne måten kan fremme et bærekraftig og mangfoldig samfunn, med åpne og nysgjerrige deltakere.

Vi markerer som sagt ulike høytider, setter fokus på kultur og normer. Samtidig ønsker vi å utfordre gitte sannheter og tradisjoner, bli bevisste på hvorfor vi markerer og opprettholder tradisjoner og verdier, og vi tilpasser disse til barnegruppen. Ved å opptre litt kritisk og nytenkende overfører vi disse verdiene over på barna, på en slik måte hjelper vi barna til og selv tenke annerledes, nytt og åpent. «Slik har det alltid vært» gjelder ikke umiddelbart hos oss.

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal sørge for barns mange muligheter til medvirkning i hverdagen slik at de utvikler tillit til deltakelse i samfunnet. Barna skal bli kjent med sin lokalhistorie, lokale tradisjoner, nasjonale minoriteter og hva nærmiljøet har å tilby. Gjennom turer og utflukter

blir barna godt kjent med Fornebus nærområder. Med kort tilgang til vann, strand, skog, by og kulturtilbud tilbyr Oksenøya barnehage et mangfold av ulike tilnærminger til nærmiljøet.

Gjennom barnas og personalets mange ulike kulturer og religioner gir vi barna en forståelse av et samfunn i endring. Barnehagen gjenspeiler Norges brede samfunn bl.a. ved å markere Samenes nasjonaldag 6. februar, jul, PRIDE, Verdens psykiske helsedag og andre små og store merkedager. Barna skal også få en begynnende kjennskap til sine rettigheter, og derfor er medvirkning en viktig faktor for barnehagen.

Kompetanseplan

Gjennom ulike kompetansetiltak kan de ansatte styrke sin kompetanse og pedagogiske praksis i tråd med rammeplanen.

Barnehagen har en kompetanseplan som dekker individuelle og felles mål, retninger og behov. Vi ønsker at alle skal få brukt kompetansen de innehar, at alle skal synes og få brukt og delt det de kan. Det er mye erfaring og skjult kompetanse i personalgruppen, og helt sikkert en god del ubrukt potensiale.

Flere i personalet tar dette barnehageåret deltidsutdanning, videreutdanning, etterutdanning, masterutdanning og fagbrev i Barne-og-ungdomsarbeid.

Vi har medarbeidersamtaler der de individuelle ønsker og mål kartlegges og settes ut i livet. Vi informerer om interne ledige stillinger, så de som ønsker kan bli vurdert for muligheten til å prøve ut ulike aldersgrupper/ utfordringer der det er hensiktsmessig for dem/ barnehagen.

Vi jobber kontinuerlig med Circle of Security og TETT PÅ, og sørger for å holde kompetansen oppe, og få koblet på nyansatte i dette arbeidet.

«Tett på» vil fylle mye av vår tid i det kommende året, med mentoring, veiledning, utprøving, observasjoner og refleksjon. Vi ønsker synlig progresjon i rolig tempo. Alle må med!

Delekulturen gjelder også andre kurs/ seminarer/ nettverk som noen/alle får delta på – alle forventes å bidra til fellesskapet i en eller annen form for å dele ny kunnskap og se hva vi kan bruke det til hos oss.

Vi har pågående arbeid med kompetanseheving i samarbeid og inkludering for spesielt flerkulturelle familier.

Vi skal øke personalets kompetanse om Egenledelse i lek, og vi skal jobbe tett på alle fagarbeidere og assistenter i veiledning for å sikre forståelse av vårt mandat, og viktigheten av oss som tilstedeværende, reflekterte voksne i barnehagen. Hver dag.